

Memorial Democràtic: polítiques públiques de la memòria. Primer Col·loqui Internacional

Barcelona, del 17 al 20 d'octubre de 2007

Histoire, mémoire, musées et mémoriaux, en France et à Grenoble en particulier

Jean-Claude Duclos

Taula 2 - Institucions memorials: models i experiències

Nom: Jean-Claude Duclos

Institució: Conseil général de l'Isère, Grenoble (França)

País: França

Activitat Professional:

- 1970 – 1971 Responsable d'estudis, Direcció d'Agricultura de Bouches-du-Rhône
- 1972 – 1981 Director adjunt del Parc Natural Regional de la Camarga
- 1981 – 2007 Conservador del Musée Dauphinois, director del Musée de la Résistance et de la Déportation de l'Isère des de 1994 i del Musée dauphinois des de 2000.

Història, memòria, museus i memorials a França i, en particular, a Grenoble

Els mitjans de què disposen els règims democràtics per cultivar la memòria de la resistència als feixismes i als totalitarismes passen per la conservació dels arxius testimonials, la celebració commemorativa, la recerca històrica (tant per determinar i criticar els fets com per ensenyar-los), l'acció associativa, la justícia, la mediació de l'art i el museu, lloc de memòria o centre d'història. Aquests són els set mitjans principals per mantenir vius els valors fundacionals que defensen els estats que van firmar la Declaració universal dels drets humans de 1948.

Després de destacar, en els àmbits esmentats, alguns dels majors èxits del treball de memòria que s'ha fet a França des del final de la Segona Guerra Mundial, i de mostrar com alimenten l'acció del museu o del memorial, s'estudia el cas concret d'una experiència. Iniciat en la dècada de 1960 per excombatents, membres de la Resistència i deportats, habitants d'un poble i d'un departament en què la Resistència havia estat especialment activa, el *Musée de la Résistance et de la Déportation de l'Isère* va adquirir caràcter departamental el 1994. A principis de la dècada del 2000, l'autoritat departamental va decidir que evolucionés vers la forma de *Casa dels drets humans*. Aquesta iniciativa, d'origen militant, com s'ha anat adaptant a la intervenció dels historiadors, els professionals del museu i de la política? Com evoluciona ara que s'acaba "l'era dels testimonis" i que els fets que en van motivar l'origen cada vegada són més lluny? Com es poden tractar les resistències d'avui dia d'una manera mínimament neutral? Quines estratègies expogràfiques específiques es poden utilitzar? Aquests són els temes que intenta tractar la presentació d'aquesta experiència.

Libres publicats:

- GOLDSTERN, EUGÉNIE. *Etre ethnologue et juive dans l'Europe alpine des deux guerres (dir.)*. Editions du Musée dauphinois, Grenoble, 2007.
- *Le Musée dauphinois a cent ans*. Editions du Musée dauphinois, Grenoble, 2006.
- *Résistance en Isère (dir. con Oliver Ihl)*. Editions du Dauphiné libéré, Grenoble, 2005.

Articles publicats:

- "Mémoires et muséographie de la Deuxième Guerre mondiale dans les Alpes". Lugzano, 2007.
- "Depuis Rivière..." Editions du Monde alpine et Rhodanien, Grenoble, 2006.
- "Contributions au Dictionnaire encyclopédique des Alpes". Editions Glénat, Grenoble, 2006.